

Nr 185.

Av herr **Nilsson, Nils August**, och greve **Lagerbjelke**, om ökat bidrag till bestridande av kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat.

Riksdagen har för vardera av budgetåren 1925—1926, 1926—1927 och 1927—1928 beviljat ett anslag av 3,500 kronor till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat. Riksdagen 1927 framhöll emellertid, att bidraget, enligt vad verkställd utredning givit vid handen, i åtskilliga fall överstigit dem, som lämnats av med Sverige jämförliga länder. Den ifrågasatte, huruvida icke någon nedsättning kunde ske, men ansåg sig icke då kunna vidtaga en dylik utan förutsatte, att frågan om anslag för det ifrågavarande ändamålet för budgetåret 1928—1929 upptoges till mera ingående prövning.

I underdånig skrivelse den 7 november 1927 hemställde styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att till interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat för budgetåret 1928—1929 bevilja ett oförändrat anslag av 3,500 kronor. I statsverkspropositionen till årets riksdag begärde emellertid Kungl. Maj:t ett belopp av allenast 2,500 kronor.

I statsverkspropositionen lämnas en redogörelse för den undersökning, som föregått Kungl. Maj:ts beslut. Den har givit vid handen, att statsbidragen från nedannämnda stater utgå med följande belopp:

Danmark	3,000	danska kronor	
Norge	2,500	norska	»
Schweiz	2,000	schweiziska francs	
Tyska riket	9,000	»	»

Från Finland utgår intet direkt statsbidrag, men finska gruppen torde komma att ur det gruppen tillerkända statsanslaget för år 1928 bevilja bidrag med 1,000 schweiziska francs. Icke heller Nederländerna, Frankrike och Storbritannien lämna direkta bidrag till unionens byrå och generalsekretariat, utan bidragen från dessa länder till nämnda ändamål utgå ur de statsanslag, som beviljats vederbörande grupper.

I anledning härav må följande framhållas.

Först och främst spelar det ingen roll, om bidragen till unionens byrå och generalsekretariat utgå direkt ur statskassan eller ur de anslag, som staten formellt beviljar till grupperna. Det är nämligen så, att grupperna

äro förpliktade att bidraga till unionens finansiering, därest bidraget till unionen från ifrågavarande land icke kan erhållas direkt från statskassan.

Vidare är det svenska bidraget ingalunda onormalt högt. Bidragens storlek är för närvarande bestämd enligt en skala, som antogs av interparlamentariska konferensen i Wien 1922 och som grundar sig på följande principer:

Länder, som äga en befolkning av				
mindre än två miljoner, betala	1,000	schweiziska francs	
länder med 2 à 5 miljoner	2,000	»	»
» » 5 » 10	»	3,000	»	»
» » 10 » 15	»	4,000	»	»
» » 15 » 20	»	5,000	»	»
» » 20 » 30	»	6,000	»	»
» » 30 » 40	»	8,000	»	»
» » 40 » 60	»	10,000	»	»
» » 60 » 80	»	15,000	»	»
mer än 80	»	20,000	»	»

För länder med deprecierad valuta sker en reduktion. Tyskland, Österrike, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Polen och Rumänien skola på grund härav betala enligt den tredje kategorien *under* den, som de egentligen borde tillhöra; Finland, Grekland, Italien, Portugal, Tjeckoslovakien och Jugoslavien enligt den andra och Belgien och Frankrike enligt den första. I stället för 15,000 skall alltså Tyskland betala 6,000 o. s. v. — Minimum för årssubventionen bestämdes till 500 schweiziska francs.

I stort sett borde väl den principiella rimligheten av 1922 års skala — d. v. s. rättmätigheten i själva fördelningen av bördorna — knappast kunna ifrågasättas. Emellertid visade det sig snart, att de kalkylerade bidragen icke voro tillräckliga.

Den interparlamentariska konferensen i Bern och Genève 1924 hemställde därför till grupperna att söka om möjligt utverka en ökning av bidragen med minst 50 procent. Det är denna vädjan, som grundade sig på en omsorgsfull utredning av unionens ekonomiska behov, vilken blivit normerande för svenska gruppens begäran om anslag till unionens byrå och generalsekretariat. Enligt skalan av år 1922 borde från Sverige lämnas ett bidrag av 3,000 schweiziska francs = 2,160 kronor, men enligt resolutionen av år 1924 borde detta belopp höjas med minst 50 procent, d. v. s. till minst 3,240 kronor. Den svenska riksdagen har ju också för de tre senaste budgetåren tillmötesgått unionens vädjan genom att bevilja ett årligt bidrag av 3,500 kronor.

Det bör påpekas, att Sveriges handlingssätt härutinnan ingalunda är enastående. Flera stater ha till följd av konferensens vädjan 1924 höjt sina direkta eller indirekta bidrag utöver vad 1922 års skala förutsatte

Sålunda har för år 1927

Amerikas Förenta stater i stället för	20,000	betalt	31,035	schweiziska francs
Danmark	»	»	2,000	»
Finland	»	»	500	»
Lettland	»	»	500	»
Norge	»	»	2,000	»
Rumänien	»	»	2,000	»
Tyskland	»	»	6,000	»
Ungern	»	»	500	»

Vad Nederländernas bidrag beträffar, må påpekas, att från detta land (holländska gruppen) lämnades i enlighet med 1922 års skala för år 1927 3,000 schweiziska francs till unionen. Men då betalade därjämte det avlägsna Nederländska Indien, som har en egen interparlamentarisk grupp, icke mindre än 6,228 schweiziska francs till samma ändamål.

Det engelska bidraget uppgår enligt 1922 års skala till 10,000 schweiziska francs. Försök att utverka högre bidrag har gjorts av engelska gruppen men ännu icke krönts med framgång. — Irland och Canada betala särskilda subventioner.

Det franska bidraget uppgår till 6,000 och det schweiziska till 2,000 schweiziska francs. Att Frankrike icke höjt bidraget, är förklarligt med hänsyn därtill, att detta land i stället bekostat den interparlamentariska konferensen i Paris i fjol.

Det svenska bidrag av 3,500 kronor, vilket riksdagen 1925, 1926 och 1927 beviljat och varom framställning av styrelsen för riksdagens interparlamentariska grupp gjorts hos Kungl. Maj:t beträffande instundande budgetår, står alltså i rimlig proportion till vad ett flertal främmande länder — direkt eller indirekt — för sin del lämna. Dess storlek är ingalunda exceptionell. Och nyttan av detsamma belyses i styrelsens skrivelse — som återgivas i statsverkspropositionen — och har för övrigt aldrig ifrågasatts.

Med hänvisning till ovanstående hemställa vi,

att riksdagen måtte såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat för budgetåret 1928—1929 bevilja ett anslag av tretusenfemhundra (3,500) kronor.

Stockholm den 21 januari 1928.

N. Aug. Nilsson

G. Lagerbjelke.

Stockholm, Isaac Marcus' Boktryckeri-Aktiebolag, 1928.
